

FUTEJ & Partners, s.r.o.
Radlinského 2
811 07 BRATISLAVA
SLOVAKIA

TEL: 421/2/5263 3161
FAX: 421/2/5263 3163
e-mail: futej@futej.sk
www.futej.sk

ZÁKAZ FINANCOVANIA NÁKUPU VLASTNÝCH AKCIÍ SPOLOČNOSŤOU (financial assistance)

Tento dokument v stručnosti upozorňuje na úpravu zákazu financovania nadobúdania akcií spoločností z prostriedkov tejto spoločnosti podľa Obchodného zákonníka.

V zmysle § 161a Obchodného zákonníka akciová spoločnosť nesmie v súvislosti s nadobudnutím jej akcií tretími osobami poskytovať týmto osobám preddavky, pôžičky, úvery ani zábezpeky. Obchodný zákonník tak výslovne zakazuje, aby spoločnosť priamo financovala nadobudnutie akcií spoločnosti treťou osobou, a to formou poskytnutia preddavku, úveru, pôžičky alebo formou zábezpeky (zabezpečovacieho prostriedku) - napr. v podobe záložného práva, ručenia alebo iného práva majúceho obdobný účel.

Účelom predmetnej právnej regulácie je okrem iného aj ochrana spoločnosti a jej majetku pred zneužitím právomocí zo strany členov predstavenstva, keďže rozhodovanie o poskytnutí pôžičky, úveru alebo zábezpeky spoločnosťou je v pôsobnosti predstavenstva spoločnosti, ak stanovy neurčujú, že o týchto veciach rozhoduje dozorná rada alebo valné zhromaždenie.

Toto ustanovenie zákona v súvislosti s nadobudnutím akcií je podľa nášho názoru potrebné vykladať extenzívne, a nielen na priame nadobudnutie akcií. Poskytnutím preddavku, úveru alebo pôžičky by spoločnosť bezprostredne financovala nadobudnutie akcií spoločnosti treťou osobou. Poskytnutie zábezpeky v akejkoľvek forme (napr. ručenie, zriadenie záložného práva) za splatenie úveru alebo pôžičky, ktorými tretia osoba financuje nadobudnutie akcií spoločnosti, síce nepredstavuje bezprostredné financovanie nadobúdania akcií spoločnosťou, avšak v prípade, ak by tretia osoba úver alebo pôžičku nesplácala riadne a včas, spoločnosť by za túto osobu musela plniť spôsobom zodpovedajúcim dojednanej zábezpeke.

1. Predpoklady zákazu financovania nákupu vlastných akcií

Zákaz financovania nákupu akcií spoločnosti spoločnosťou platí pri kumulatívnom splnení nasledovných podmienok:

- určitá osoba – bez ohľadu na to či ide o akcionára spoločnosti, alebo inú tretiu osobu – nadobúda akcie určitej akciovej spoločnosti
- spoločnosť poskytne tejto osobe určité plnenie v podobe
  - preddavku
  - pôžičky
  - úveru
  - zábezpeky
- plnenie bolo zo strany spoločnosti poskytnuté v súvislosti s nadobudnutím akcií spoločnosti

2. Výnimky zo zákazu nadobúdania akcií spoločnosti využitím jej prostriedkov

Obchodný zákonník upravuje dve výnimky – tento zákaz sa nevzťahuje na:

1. právne úkony, ktoré sa vykonávajú v rámci bežnej činnosti bánk (vzhľadom na to, že poskytovanie pôžičiek a úverov je predmetom podnikania banky)
2. právne úkony vykonané v súvislosti s nadobudnutím akcií spoločnosti pre zamestnancov spoločnosti,

a to v oboch týchto prípadoch za predpokladu, že v dôsledku týchto úkonov neklesne vlastné imanie spoločnosti pod hodnotu základného imania spolu s rezervným fondom spoločnosti.

3. Dôsledky porušenia zákazu

Právny úkon, ktorým spoločnosť poskytne preddavok, úver, pôžičku alebo niektorú z foriem zábezpeky v súvislosti s nadobudnutím jej akcií, je v rozpore so zákonom, a preto je podľa nášho názoru v zmysle § 39 OZ je neplatný. Skutočnosť, či spoločnosť poskytla niektoré z uvedených plnení v súvislosti s nadobudnutím jej akcií treťou osobou, treba skúmať objektívne a na základe faktického stavu. Pre posúdenie právneho stavu je pritom rozhodujúce skutočné použitie prostriedkov poskytnutých spoločnosťou, a nie to, či si spoločnosť bola vedomá toho, na aný účel budú prostriedky použité. Samozrejme, vedomosť orgány spoločnosti, ktoré o použití prostriedkov spoločnosti v rozpore so zákonom rozhodli, je dôležitá pre posúdenie zodpovednosť členov predstavenstva za škodu spôsobenú spoločnosti.